

Seat No.	
-------------	--

**B.A. (Part - III) (Semester - V) (CBCS) Examination,
October - 2023**

ENGLISH (AECC) (Paper - E)

English for Communication

Sub. Code : 75502/79575

Day and Date : Saturday, 28 - 10 - 2023

Total Marks : 40

Time : 02.30 p.m. to 04.30 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) A) Rewrite the following sentences by choosing the correct alternatives given below. [3]

- i) The candidate who came in silk suit was considered a _____ and therefore rejected.
 - a) dandy
 - b) trendy
 - c) candy
 - d) handy
- ii) _____ was absent for the lottery.
 - a) Janey
 - b) Horace
 - c) Jack
 - d) Dunbar
- iii) A little child tosses _____ on the court yard grass.
 - a) coins
 - b) food grains
 - c) rice-grains
 - d) wheat-grains

B) Answer the following questions in one word or phrase or sentence each. [3]

- i) Which city does the story "After Twenty Years" take place in?
- ii) Name the river on which the poet's town 'Barisal' is situated?
- iii) Who remains alone and friendless on this cold, bleak earth?

P.T.O

Q2) A) Answer the following questions in 3-4 sentences each. (Any 2) [4]

- i) How did children participate in the event of the lottery?
- ii) How does Bob describe his friend Jimmy Wells?
- iii) What does the poet Dr. A. P. J. Abdul Kalam think as a young citizen of India?

B) Write a Short Note on the following in about 7-8 sentences. (Any 1) [4]

- i) The ritual of lottery
- ii) Jibanananda Das's love for the United Bengal

C) Give antonyms for the following words. [2]

- i) fool X _____
- ii) forget X _____

Q3) A) Answer the following questions. [8]

- i) Imagine that you are going to attend an interview for the post of an Assistant Professor in a reputed college. You have necessary qualifications. Write the interview in dialogue form.

OR

- ii) You have been invited for an interview by the Ghatage-Patil Industries Pvt. Ltd. for the post of a Welfare Officer. You have M.S.W. degree and have good knowledge of computer. Write the interview in dialogue form.

B) Do as directed and rewrite the sentences. (Any Eight) [8]

- i) _____ means arrangement of flowers that is usually given as a present. (Bouquet/Orchard)
- ii) The _____ freely wandered in the jungle (dear/deer)
- iii) Heena is a very charming actress. (Identify the underlined phrase)
- iv) He work in the factory every day. (Use Simple Present Tense Correctly)

- v) Nisha is reading the poem. (Change the Voice)
- vi) It is a very beautiful scene. (Make it exclamatory sentence)
- vii) Rajnandini is a most beautiful girl in the class. (Use appropriate Degree of Comparison)
- viii) Amruta is a dancer. She is a singer as well. (Use 'Not only-but also')
- ix) No sooner had Madhav finished one project, than he undertook another. (Use 'as soon as')
- x) geeta is a strong confident and clever girl (Use proper punctuation marks)

Q4) i) Gurukul Educational Institute, Kolhapur needs a secondary school teacher having B. Ed degree with good communication skills in Marathi, Hindi and English. The job also requires computer knowledge. Write a letter of application. [8]

OR

ii) Write an essay on the topic 'Superstitions in Society'.

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2023

MARATHI (मराठी)

DSE-E1- साहित्यविचार (Special Paper - VII)

Sub. Code : 75571/79636

Day and Date : Wednesday, 25 - 10 - 2023

Total Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा :

[5]

- अ) “शब्दार्थो सहितौ काव्यम्” अशी काव्याची व्याख्या कोणी केली आहे?
- i) विश्वनाथ
 - ii) आनंदवर्धन
 - iii) भामह
 - iv) वर्डस्वर्थ
- ब) ‘काव्यप्रकाश’ हा ग्रंथ कोणी लिहिला आहे?
- i) जगन्नाथ
 - ii) मम्मट
 - iii) विश्वनाथ
 - iv) अभिनवगुप्त
- क) सर्वश्रेष्ठ प्रयोजन म्हणून कोणत्या प्रयोजनाचा उल्लेख केला जातो?
- i) यशप्राप्ती
 - ii) अर्थप्राप्ती
 - iii) आनंद
 - iv) आत्माविष्कार
- ड) ‘प्रतिभा ही वेडाची बहीण आहे’ असे कोणी म्हंटले आहे?
- i) दण्डी
 - ii) हेमचंद्र
 - iii) लॉब्रोसो
 - iv) मॅथ्यू अर्नोल्ड
- इ) ‘कल्पनेचा स्वैरविहार’ असे कशास म्हंटले आहे?
- i) बुद्धी
 - ii) प्रेरणा
 - iii) उत्प्रेक्षा
 - iv) संवेदनशीलता

P.T.O.

प्र.2) दिर्घोत्तरी प्रश्न लिहा. (कोणताही एक)

[15]

प्रयोजन म्हणजे काय ते सांगून यश, व्यवहारज्ञान, आनंद, जिज्ञासापूर्ती, आत्माविष्कार या काव्यप्रयोजनांची सविस्तर चर्चा करा.

किंवा

साहित्यनिर्मितीची कारणे सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.3) लघुत्तरी प्रश्न लिहा. (तीनपैकी दोन)

[10]

अ) भामह आणि वर्डस्वर्थ या पौर्वात्य साहित्यिकांनी सांगितलेल्या काव्याच्या व्याख्या स्पष्ट करा?

ब) ललित साहित्यातून व्यक्त होणाऱ्या अनुभवांचे विशेष सांगा?

क) 'प्रतिभा ही वेडाची बहीण आहे' सोदाहरण चर्चा करा.

प्र.4) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[10]

अ) अतिशयोक्ती

ब) स्वभावोक्ती

क) अनुप्रास

ड) उपमा

ॐॐ ॐॐ

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2023

MARATHI (मराठी)

DSE - E2 : मराठी भाषा व भाषाविज्ञान (Special Paper - VIII)

Sub. Code : 75572/79637

Day and Date : Thursday, 26 - 10 - 2023

Total Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा :

[5]

- अ) स्वीट या भाषाशास्त्रज्ञाने कोणता सिद्धांत मांडला ?
 - i) समन्वय
 - ii) इंगीत
 - iii) प्रेममूलक
 - iv) अनुकरण
- ब) हावभावातून भाषा निर्माण झाली हे मत कोणी मांडले आहे ?
 - i) राये
 - ii) गायगर
 - iii) स्वीट
 - iv) जेस्परसन
- क) भाषेमध्ये मूलध्वनीची संख्या किती असते ?
 - i) असंख्य
 - ii) अमर्यादित
 - iii) मर्यादित
 - iv) अपेक्षित
- ड) शास्त्रीय पद्धतीने स्वनचा विचार करणाऱ्या शास्त्राला काय म्हणतात ?
 - i) शास्त्र
 - ii) स्वनविज्ञान
 - iii) ध्वनी
 - iv) विज्ञान
- इ) ज्या वाक्यात एकच उद्देश व एकच विधेय असते. त्या वाक्यास काय म्हणतात ?
 - i) मिश्र वाक्य
 - ii) संयुक्त वाक्य
 - iii) केवळ वाक्य
 - iv) गौण वाक्य

P.T.O.

प्र.2) स्वन-स्वनिम या संकल्पना सविस्तर लिहा.

[15]

किंवा

भाषा म्हणजे काय ते सांगून भाषेची वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा.

प्र.3) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (तीनपैकी दोन)

[10]

- अ) अनुकरण सिद्धांत व प्रेमगानमूलक सिद्धांत थोडक्यात स्पष्ट करा.
- ब) वाक्य पृथक्करणाचे स्वरूप थोडक्यात स्पष्ट करा.
- क) भाषेची कार्ये लिहा.

प्र.4) टिपा लिहा. (चारपैकी दोन)

[10]

- अ) संपर्क सिद्धांत
- ब) भाषा एक प्रतिक्रियात्मक पद्धती
- क) रूपिकांतराचे प्रकार
- ड) पदबंधाचे स्वरूप

Seat No.	
----------	--

B.A. (Part - III) (Semester - V) Examination, October - 2023

MARATHI (मराठी) (Special Paper - IX)

DSE - E3 : मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (प्रारंभ ते इ.स. 1500)

Sub. Code : 75573/79638

Day and Date : Friday, 27 - 10 - 2023

Total Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा :

[5]

अ) 'कुवलयमाला' या ग्रंथाचे लेखक पुढीलपैकी कोण आहेत ?

i) उद्योतनसूरी	ii) यशचंद्र पंडित
iii) गोरक्षनाथ	iv) राजा सोमेश्वर

ब) महानुभाव पंथाचे प्रवर्तक कोणाला मानतात ?

i) म्हाइंभट	ii) श्रीचक्रधर स्वामी
iii) नागदेवाचार्य	iv) श्रीगोविंदप्रभू

क) संत ज्ञानेश्वरांचे चरित्र कोणी लिहिले ?

i) गोरा कुंभार	ii) संत नामदेव
iii) विसोबा खेचर	iv) संत चोखामेळा

ड) दत्त संप्रदायातील उपासना ग्रंथ कोणता आहे ?

i) गुरूचरित्र	ii) शिवचरित्र
iii) परमरहस्य	iv) पंचकिरण

इ) 'उपासना पंथाची गंगोत्री' कोणत्या पंथाला म्हटले जाते ?

i) महानुभाव	ii) वारकरी
iii) समर्थ	iv) नाथपंथ

P.T.O.

प्र.2) आद्यकवी मुकुंदराज यांच्या वाङ्मयीन कामगिरीचा आढावा घ्या.

[15]

किंवा

महानुभाव पंथाचे तत्त्वज्ञान व आचारधर्म स्पष्ट करा.

प्र.3) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन सोडवा)

[10]

- अ) लीळाचरित्र ग्रंथाचे वाङ्मयीन विशेष सांगा.
- ब) गौळण म्हणजे काय सांगून ज्ञानेश्वरांनी लिहिलेल्या गौळणीचा परामर्श घ्या.
- क) शेख महंमद आणि हुसेन अंबर खान यांच्या काव्याचा परिचय करून द्या.

प्र.4) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन सोडवा)

[10]

- अ) महदबेचे घवळे
- ब) सावता माळी
- क) हरिपाठाचे अभंग
- ड) महापुराण

प्र.2) 'कथा' या प्रकाराची संकल्पना स्पष्ट करून, कथा रचताना वास्तव आणि कल्पिताची मांडामांड कशी केली जाते ते सांगा. [15]

किंवा

कथेचे स्वरूप आणि घटक सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.3) लघुत्तरी प्रश्न (कोणतेही दोन). [10]

- अ) वैचारिक लेखनाचे स्वरूप ललित साहित्याहून कसे भिन्न असते?
- ब) संशोधनपर लेखनासाठी संशोधकाने कोणती पथ्ये पाळली पाहिजेत ?
- क) आंतरजालावरील मराठी भाषेतील महत्वाच्या काही संकेतस्थळांचा परिचय करून द्या.

प्र.4) टीपा लिहा. (चार पैकी दोन) [10]

- अ) कथेतील पात्रचित्रण
- ब) अग्रलेख
- क) संशोधनाचे स्वरूप
- ड) विकिपीडियावर नोंदी लेखन

ॐॐॐ

Seat No.	
----------	--

B. A. (Part- III) (Semester - V) Examination, October - 2023

MARATHI (मराठी)

वाङ्मय प्रवाहाचे अध्ययन : मध्ययुगीन निवडक दृष्टांतपाठ (Paper - XI)

Sub. Code : 75575

Day and Date : Tuesday, 31 - 10 - 2023

Total Marks : 40

Time : 2.30 p.m. to 4.30 p.m.

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडा.

[5]

- अ) गावात आलेला हत्ती बघण्यासाठी कोण जातात ?
- i) जन्मजात आंधले ii) स्त्रिया व पुरुष
iii) सैनिक iv) श्रीमंत लोक
- ब) 'दृष्टांत शरणागताचा' मध्ये कोणती महत्त्वाची गरज व्यक्त झाली आहे ?
- i) अन्नाची ii) पापमुक्तीची
iii) निष्ठा असण्याची iv) पाण्याची
- क) डोंबाऱ्याची मुलगी दोरीवरून चालण्याचा खेळ कोणत्या दृष्टांतामध्ये आलेला आहे ?
- i) दृष्टांत मालेकराचा ii) दृष्टांत डोळेयाचा
iii) दृष्टांत चंदनाचा iv) दृष्टांत वर्तेचा
- ड) 'तुपभाताचेया घासाचा' दृष्टांतात कोणती दोन पात्रे आहेत ?
- i) बाप व लेक ii) आई व बालक
iii) आई व बाप iv) आजोबा व बाप
- इ) 'दृष्टांत कोलाचा' मधील साधकाला काय मिळविण्यासाठी त्रास होतो ?
- i) अन्न ii) यश व ज्ञान
iii) वस्त्र iv) निवारा

P.T.O.

प्र.2) 'निवडक दृष्टांतपाठ' या साहित्यकृतीतून सांस्कृतिक जीवनाचे दर्शन कसे घडते? [15]

किंवा

निवडक दृष्टांत पाठातील बोधपर विचार स्पष्ट करा.

प्र.3) खालील लघुत्तरी प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (तीन पैकी दोन) [10]

अ) 'दृष्टांत हत्तीचा' मधील दृष्टांचे तात्पर्य विशद करा.

ब) दृष्टांतपाठातील कृषीजीवन स्पष्ट करा.

क) दृष्टांतपाठातील कथात्मकता स्पष्ट करा.

प्र.4) टीपा लिहा. (चार पैकी दोन) [10]

अ) दृष्टांतपाठातील सामाजिक जीवन

ब) 'कुष्टीयाचा दृष्टांत' मधील कुष्ठरोगी

क) 'दृष्टांत माळेकराचा' मधील चोर

ड) दृष्टांतामधील निवेदन शैली.

* * *